

LAKIALOITE 193/1999 vp

Laki tuloverolain 106 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Viime vuosien muutokset tuloverotuksessa ovat pitkälti suosineet hyvätuloisia, sillä valtion tuloveroasteikon tasaiset prosentuaaliset alennukset johtavat siihen, että suurituloisten henkilöiden käytettävissä olevat tulot kohoavat suhteellisesti enemmän kuin pieni- tai keskituloisten. Pieni- ja keskituloisille on toisaalta kyllä suunnattu verohelpotuksia kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä korottamalla mm. vuosina 1997 ja 1999. Tämä ansiotulovähennys ei kuitenkaan enää koske kaikkia ansiotuloja, kuten työttömyysturvaa ja muita tulonsiirtoja, joten kaikkein vaikeimmassa asemassa olevat väestöryhmät ovat jääneet tätäkin verohelpotusta vaille. Tämä koskee mm. sellaisia pitkäaikaistyöttömiä, joilla ei ole palkkatuloja, joista ansiotulovähennyksen voisi tehdä.

Pienituloisten kannalta tärkeä vähennys on kunnallisverotuksen perusvähennys, joka määrittelee kunnallisverotuksessa verotettavan tulon alarajan ja jonka vaikutus yltää laajemminkin pieniin tuloihin. Vuodesta 1991 lähtien kunnallisverotuksen perusvähennyksen täysi määrä on ollut 8 800 markkaa. Jos tulo muiden vähennysten jälkeen on tätä suurempi, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä. Vähennyksen vaikutus lakkaa, kun verotettava tulo muiden vähennysten jälkeen ylittää 52 800 markkaa.

Kunnallisverotuksen perusvähennykseen ei ole useaan vuoteen tehty edes inflaatiotarkistusta. Tämä on pienituloisten kannalta veropoliittinen vääristymä, sillä suurituloisten eduista on huolehdittu tekemällä valtion tuloveroasteik-

koon vähintään inflaatiotarkistus useimpina vuosina. Jo vajaasta 800 markan kuukausitulosta joutuu maksamaan kunnallisveroa ja sairausvakuutusmaksua.

Jotta ansiotulojen verohelpotukset kohdistuisivat tasapuolisesti eri väestöryhmiin niin kuin hallitusohjelmassa edellytetään, kunnallisverotuksen perusvähennystä olisi korotettava. Vähennyksen täysi määrä tulisi korottaa ensi vaiheessa vähintään 14 000 markkaan. Tällöin vähennyksen vaikutus lakkaa, kun verotettava tulo muiden vähennysten jälkeen on 84 000 markkaa. Työmarkkinatukea vastaavalla 31 500 markan vuositulotasolla vähennyksen korotus lisää käytettävissä olevaa tuloa noin 1 200 markalla vuodessa ja noin 100 markalla kuukaudessa.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen suuruus on kytketty kunnallisverotuksen täyden perusvähennyksen määrään. Kun perusvähennystä suurennetaan, täyden eläketulovähennyksen määrä pienenee. Tämä ei vaikuta verotettavien eläketulojen alarajaan, mutta sitä suuremmilla tulotasolla verotus voi jonkin verran kiristyä. Tämän estämiseksi on suoritettava toimia, joilla varmistetaan se, että eläketulojen verotus pysyy ennallaan.

Tulevaisuudessa pitäisi päästä järjestelmään, jossa pienistä palkkatuloista ja sosiaalietuuksista ei perittäisi lainkaan veroa. Näin voitaisiin parhaiten ehkäistä tuloloukkuja. Tällöin lyhyetkin työsuhteet kannattaisi ottaa vastaan, koska se ei johtaisi verotuksen kiristymiseen. Vuonna 2000 valtion tuloveroa ei makseta alle 47 600 markan vuositulosta. Ensimmäisenä tavoitteena tulisi

olla verotettavan tulon alarajan korottaminen siten, että täydestä työmarkkinatuesta ei maksettaisi lainkaan veroa. Se tarkoittaisi perusvähennyksen nostamista 31 500 markkaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 106 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 106 § seuraavasti:

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 14 000 markan määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansio-

tulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2000.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1999

Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Pertti Turtiainen /vas
Unto Valpas /vas
Mikko Kuoppa /vas
Annika Lapintie /vas
Mikko Immonen /vas
Matti Kangas /vas
Juha Rehula /kesk
Tapio Karjalainen /sd

Kari Urpilainen /sd
Esa Lahtela /sd
Marjaana Koskinen /sd
Valto Koski /sd
Leena Rauhala /skl
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Mikko Elo /sd
Liisa Hyssälä /kesk
Veijo Puhjo /vas